

Prevence a minimalizace vzniku komunálního odpadu

Předcházet vzniku odpadu znamená, že jednáme tak, že odpad nevzniká nebo že ho vzniká méně. Mezi předcházení vzniku patří i kroky, které omezují nebezpečnost vznikajícího odpadu či jeho dopady na životní prostředí a lidské zdraví.

Je několik cest, jak produkovat odpadu méně. Zaprvé je to redukce odpadu, zadruhé lze množství odpadu snížit tím, že některé produkty používáme déle (opětovné použití, půjčování, prodloužení životnosti). Za předcházení vzniku se považuje i domácí a komunitní kompostování, neboť v tomto případě se ničeho nezbavujeme (neboli odpad nevzniká, odpadá jeho doprava).

Odpady produkujeme prakticky denně, každý den máme příležitost vytvořit jich méně. Začít lze i těmi nejmenšími věcmi. A hlavně začít u sebe. Chovat se hospodárně je dobrá vlastnost.

Bioodpad, rostlinný materiál ze zahrad – kompostování umožňuje vracet organickou hmotu zpátky do půdy a tím zlepšovat a dlouhodobě udržovat její úrodnost, schopnost vázat živiny a vodu.

Obaly-tvoří značnou část našich odpadů a je mnoho důvodů, proč minimalizovat jejich spotřebu. Například plastových obalů už spotřebováváme takové množství, že tolik nádob na jejich sběr není kam umístit, není pro ně dost místa. Část plastových obalů nejde také v současnosti recyklovat. Opakovaně můžeme používat sáčky, krabičky i láhve na stáčené produkty. U nákupní tašky není důležité, z jakého je vyrobená materiálu, ale zda jde opakovaně a dlouho používat.

PET láhve svým objemem zabírají významnou část prostoru v kontejnerech na tříděný sběr plastů. Důsledným zmáčknutím PET láhvi lze snížit jejich objem, a tedy i náklady na jejich sběr třikrát. Alternativou k vodě v PET lahvích je pití vody z vodovodu, pramenů a studánek. Kohoutková voda patří k nejpřísněji sledovaným produktům, většina měst a obcí má její kvalitu velmi dobrou.

Papír – v jedné poštovní schránce ročně končí 15 až 20 kg reklamních letáků a časopisů. Odmítnutím reklamních materiálů se množství letáků ve schránce významně sníží a dlouhodobě tím přispějete i ke snížení jejich tisku.

Potraviny – v českých popelnicích naleznete v průměru asi 40 až 75 kg bioodpadu v přepočtu na 1 obyvatele a rok. Z rozborů tohoto odpadu se zjistilo, že až polovinu tvoří vyhozené potraviny (nesněžené či ještě zabalené jídlo). Pomůžeme tomu např. tím, že zefektivníme nakupování, potraviny budeme lépe skladovat.

Většina z nás ještě byla odchována v klasických látkových plenách, které se nejčastěji vyrábějí z bavlny. V devadesátých letech je na našem trhu doslova převálcovaly **papírové jednorázové pleny**. Jejich používání ale není

ohleduplné k životnímu prostředí. Kromě vyšší spotřeby surovin a energie jsou problematické i kvůli obtížné recyklovatelnosti. Jednorázové pleny se rozpadají v řádu dvou až tří stovek let a jedno dítě díky jednorázovým plenám vyprodukuje až jednu tunu odpadu.

O míře dopadu výrobku na životní prostředí rozhoduje velmi často jeho životnost. Proto se říká, že výrobky na jedno použití mají velký dopad. Smysl má i věci opravovat. Na podporu prevence bylo nově sníženo DPH pro opravný obuví, oblečení a kol. Ze stejného důvodu je lepší si věci, které nepoužíváme často, půjčit si či sdílet (auta, kola, lyže, nářadí, některé typy oblečení a tak dále).

Nepotřebné věci lze nabídnout prostřednictvím webu (www.nevyhazujto.cz) nebo je prodat přes **Aukro**. Tradici mají již také bazary nebo dobročinné obchody. Nejbližší místo pro darování naleznete na webu **Kam s ním**.

MŽP připravilo v rámci svého projektu pro domácnosti **manuál** s mnoha nápady na předcházení vzniku odpadu.

Využito materiálů české neziskové organizace Arnika, která od roku 2001 spojuje lidi usilující o lepší životní prostředí.